

Biel Majoral

Biel Majoral acaba de presentar el seu disc "Vou veri vou per no dormir". Majoral és un gran coneixedor de la música popular de Mallorca i des de fa molts d'anys va cantant cançons de l'illa i d'altres que va composant a partir dels nostres poetes. La majoria dels que l'hem escoltat ha estat en algun dels nombrosos concerts que ha anat fent per aquí i per allà, i és que no podia ser d'altra manera tota vegada que, fins ara, la seva discografia es limitava a algunes col·laboracions en altres obres.

PISSARRA ha parlat del nou disc amb Biel Majoral. També hem comentat amb Gabriel Oliver, professor de la UIB, temes d'actualitat a la Universitat, sobre la terra, la llengua, etc.

PISSARRA. Com ha estat que, a la fi, t'has decidit a enregistrar un disc ?

Biel Majoral. L'enregistrament és el resultat de 25 anys de feina, d'anar pel món cantant en més de mil concerts. No està fet per impressionar ningú ni per fer currículum. A mi sempre m'ha interessat més que la gent sentís les nostres cançons que no enregistrar discos i que no fossin escoltats després. Això seria l'estil de fer currículum típicament universitari, en què importaria més la quantitat de discos editats que no la gent que ha escoltat les seves cançons.

No m'ha interessat fer currículum, sinó fer un reflexió personal, com una autobiografia. És el que hauríem de fer algun dia tots els mestres quan fa 25 o trenta anys que feim escola. Tots hauríem de fer aquesta reflexió i l'hauríem d'escriure perquè la llegissin els amics mestres i veure si hem arribat al mateix lloc o no. Comprovar si encara esti-

mam l'escola, si l'estimam més o l'odiam; si hem estat capaços d'innovar o si hem actuat només com a cadena de transmissió de les directrius oficials.

Per altra banda, amb aquest disc he comprovar que hi ha molta de gent que m'ha escol-

vell. Això demostra també que hi ha gent jove que creu amb allò que faig.

Jo som mestre i ho dic per tot allà on vaig (enlloc no em sentireu dir que som un professor de la UIB que va a cantar). Llegesc i conec els nostres clàssics i els interpreto a la me-

tat durant tots aquests anys, i que tenc molts d'amics. Si en principi jo era el més jove del grup, ara ja en som el més

va manera, d'acord amb la meua sensibilitat; els interludis musicals i els altres elements que introduesc en les

meves interpretacions són mostra de la meua sensibilitat davant les obres que interpret i la forma com les vull transmetre. Valent lector seria si hagués d'interpretar el Tirant lo Blanc tal com ens diu Martí de Riquer, per exemple!

PISSARRA. Quin és el significat del dibuix de la portada?

B. M. Un bon dia ens vàrem trobar una colla d'amics per beure vi, cantar i escoltar en Tomatito, a can Miquel Barceló. Allà es va comentar la meua intenció de fer un disc. Barceló, tot d'una es va oferir per fer-ne la portada, cosa que li he d'agrair enormement i que es va concretar en aquesta cranca color de terra. Resulta molt curiós de comprovar que aquesta cranca terrosa que va preparar en Miquel té onze pinzellades, onze parts, que coincideixen amb el nombre de cançons, onze, que conformen el disc. És curiosa aquesta coincidència i també ho és constatar que unes pinzellades són llargues, com ho són algunes cançons del disc; o molt llargues, com ho és sa Tonada (14') que reflecteix tota la vida interna de Mallorca de forma pausada; hi ha altres pinzellades més petites, igual que cançonetes curtes en el disc; les mordales de la cranca tenen el seu paral·lel en les cançons més reivindicatives i mordaldenques com "Aquesta terra nostra"; la resta correspondria als clàssics amorosos de la terra nostra.

PISSARRA. T'ha sorprès la bona acollida que ha tingut el disc?

B. M. La veritat és que sí; no esperava una cosa així. N'estic molt content. Hi ha gent que em diu que escoltant el disc ha recordat aquell o aquell altre concert de fa 15 o 20 anys, cosa que demostra

una fidelitat a un estil i a una manera de fer les coses.

PISSARRA. El disc ha estat present a la darrera fira de Cannes...

B. M. Sí, aquesta ha estat una bona feina de la discogràfica. També hi ha anat altra gent de Mallorca. Sembla, però que el meu disc ha interessat molt, especialment a una multinacional americana que l'ha inclòs en el seu catàleg com a música ètnica. Davant aquest fet vull ser sincer i dir que la portada de Miquel Barceló ha influït en l'interès pel disc. Segur que hi ha gent que ha pensat que si Barceló ha volgut fer-ne la portada, ha estat perquè el contingut del disc és bo. Barceló només n'havia feta una altra, de portada; va ser per un disc d'en Camarón de la Isla. Ben segur que aquest cranc terrós que il·lustra la portada ha ajudat a l'èxit del disc.

PISSARRA. Es pot dir que el teu disc ha contribuït a la consolidació de l'Associació en Defensa de la Terra?

B. M. Potser. Aquest grup de gent em va convidar per parlar d'aculturació a Mallorca. Els mallorquins i anam adquirint

canviar-ho i han vist que els anava bé, i que no hi havia qui els ho impedís. Ja no hi ha defenses possibles quan nosaltres mateixos no creim en la nostra legitimitat. Els mateixos mallorquins ja no respectam el propi dret oral i consuetudinari.

D'això vaig anar a parlar. L'associació em va semblar molt bé. Es tracta d'una qüestió de supervivència.

Fins ara han vingut els alemanys rics, i amb més o menys bon gust han reformat allò que han comprat. Han comprat les finques que nosaltres no podríem comprar mai i que mai no han estat nostres, sinó dels "botiflers", dels senyors. I hem de ser ben conscients que els senyors no han estat mai amics del poble de Mallorca.

Però, alerta, que aquesta gent de la segona fornada ja no són iguals, són més aviat els del "xaletarisme". Aquests estan comprant allò que sí que podríem comprar nosaltres mateixos. Mallorca no l'han configurada les grans possessions, sinó les finques petites, de tres o quatre quarterades. Aquesta és la part que se'ns escapa de manera alarmant.

És hora de pegar un crit d'atenció i dir als mallorquins que es deixin de comprar grans cotxes per moure's per l'illa, que no fan falta, ni "tots terreny" per anar a empenyar els altres, i que invertixin en terra, terra de la nostra i pels nostres fills.

els hàbits dels compradors. Aquí sempre havia estat més important el dret de pas que el de propietat. Ara, però, els alemanys han començat a

És hora de pegar un crit d'atenció i dir als mallorquins que es deixin de comprar grans cotxes per moure's per l'illa, que no fan falta, ni "tots

terreny" per anar a empenyar els altres, i que inverteixin en terra, terra de la nostra i pels nostres fills. Si no ho feim així, algun dia els nostres fills ens en demanaran compte. Nosaltres, aquella generació tan progre, tan avançada, els del "maig del 68", haurem estat els culpables d'haver perdut la territorialitat. Els nostres pares, que acusàvem de "carques" i "fascistons, conservaven la terra; nosaltres l'haurem venuda. Per això, ens condemnaran, progres de la merda!

PISSARRA. Penses enregistrar nous discos?

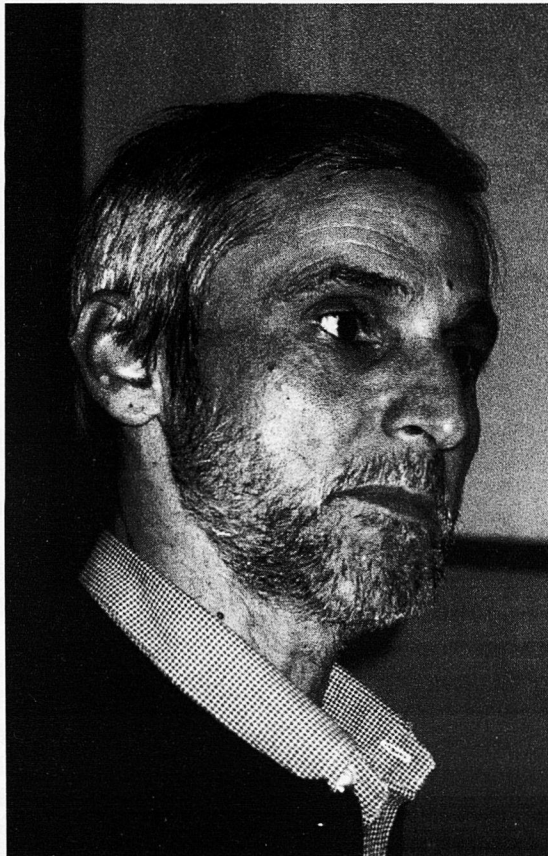
B. M. No sé quan ho faré, però pens fer-ho. En tinc l'obligació moral. Serà, segur, un disc més intimista, on hi vull incloure unes peces sobre Salvador Puig Antic, una dedicada a Blahi Bonet i altres cançons que jo en dic "algaidines", de quan en el meu poble quan hi havia glossadors i una societat més reivindicativa.

PISSARRA. Universitat, cultura popular, normalització lingüística...

B. M. He estat professor de Cultura Popular a la universi-

demostrat no tenir gaire interès en la cultura popular. Aquesta ha de reeixir per ella tota sola. Igual passa amb la llengua.

El Govern Balear delega en la universitat la responsabilitat de normalitzar la llengua i,

per això li assigna uns doblers. Podem estar segurs, però, que la qüestió de la llengua no s'arreglarà amb 2.000 milions de pessetes. Així no

del PP, per exemple, o el regidor Sr. Ripoll, de Ajuntament de Palma parlin en castellà, la gent del poble seguirà pensant que això de la normalització del català és un qüestió de subvencions i de quatre lletraferits.

La nostra cultura i la llengua no es normalitzaran creant escoles de boleros, ni perquè la gent es vesteixi de pagesa, com ho va fer la governadora el dia de la festa de l'Estendard. La cultura no es basa en tòpics, sinó que és una manera de viure.

PISSARRA. Com resumiries la teva trajectòria a la universitat, fins ara?

B. M. Després de 21 anys com a professor, estic exactament el mateix lloc on estava. Som professor de Gramàtica (ho vaig ser també de Cultura Popular, fins que la me varen llevar). En el seu moment en Nadal Batle em va demanar de formar part del seu equip per dur endavant el seu projecte d'universitat nacional catalana. Com a vicerector (d'aquells que encara no cobraven) vaig fer una feinada per aquell projecte d'universitat. Ho vaig fer fins que es comprovà que les coses es reordenaven en una altra direcció. Aleshores, vaig fer la cosa més cívica del món: dimitir. Estic molt orgullós d'haver-ho fet.

Va venir llavors una espècie de persecució de part de l'entorn del rectorat. Més tard, quan en Nadal Batle va deixar de ser rector, tornàrem a ser ben amics i constatarem que les nostres no eren més que discrepàncies de poder.

PISSARRA. Què ha estat d'aquells desitjos de canvi per a la UIB que apuntaven la gent

La nostra cultura i la llengua no es normalitzaran creant escoles de boleros, ni perquè la gent es vesteixi de pagesa.

La cultura no es basa en tòpics; és una manera de viure.

tat durant anys, fins que un bon dia algú va pensar que jo no l'havia de fer més, aquesta assignatura. La universitat ha

s'arregla res. Fa falta que els responsables s'involucrin i es normalitzin ells mateixos. Si no és així, mentre el portaveu

de Claustre 96? S'han produït canvis realment?

B. M. No, en absolut, a la UIB no hi ha hagut canvis. Deien que hi havia massa vicerectors, i ara n'hi ha tants com

banda, Nadal Batle no va saber triar els seus amics. Va confiar-los el poder i aquests el tiraren per avall, sota el pretext d'atendre interessos de tipus social i a la recerca de l'eficàcia. Actualment els que

ten les ovelles: a base de subvencions.

La universitat en aquests moments no és crítica, massa sovint està present per beneir tot allò que fa aquella part de la societat que té el poder. (Que volen exempcions de català? Cap problema, ja hi haurà algú de la universitat que les firmarà...; Que volen consorcis d'això o d'allò altre? També trobarem qui els possibiliti...) Es troba a faltar més esperit crític a la universitat; hi ha massa gent disposada a fer el joc al poder i a combregar amb qui l'ostenta; hi sobren professors coaccionats i acollonits; puguen de categoria els dòcils,... Vaja, que aquesta no és la millor manera de donar llum a la societat.. □

A la universitat hi ha massa gent disposada a fer el joc al poder i a combregar amb qui l'ostenta.

abans; es varen pensar que si llevaven dues o tres persones d'enmig (que ja les havia d'haver llevades el mateix Nadal Batle) les coses s'arregliarien. No ha estat així. Pens que en Batle se n'havia d'haver anat quan va sorgir la candidatura d'en Miquel Coca. Per altra

ocupen les esferes del poder són els mateixos que suraven en temps de l'anterior rector. Per altra banda, no veig que la Universitat sigui un tema prioritari pel govern actual. La societat tampoc no la mima gens. La cultura interessa ben poc; la tracten igual que trac-

Violència a l'institut

Era previsible que la conflictivitat i/o violència que es respira als instituts arribés a la premsa.

Recordem, respecte a això, què deia a l'AVUI el professorat d'un IES: "Professors escopits públicament, professores humiliades amb tocaments deshonestos, amenaces a la integritat física d'alumnes i professors, vehicles ratllats, personal no docent també amenaçat i maltractat de paraula". Cert: aquest tipus de violència no és ni molt menys general. Però, no és menys cert que la conflictivitat/violència, segons afirma una part del professorat (atenció: el 13 per cent del professorat, si fem cas del Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu del departament d'Ensenyament de la Generalitat, està d'acord o molt d'acord que als centres "es presenten sovint situacions de violència entre persones"), es va entenent com una taca d'oli. i, en tot cas, hi ha una violència de segon grau que sovint converteix l'aula en una selva on el professorat perd els nervis.

Causas de tot plegat? Difícil de saber. Però, posats a especular no cal descartar les següents hipòtesis: que no pot haver buit de poder (això és: el professorat ha abdicat d'un poder que ha passat a mans d'alguns alumnes); que la violència ha esdevingut una

de les formes d'oci (!) d'un nombre indeterminat de joves (això és: el hooligan sense causa arriba a l'institut); que la democratització de l'ensenyament –necessària i desitjable– provoca que una part de l'alumnat teòricament no conflictiu fugi a la privada o a la pública tranquil·la per evitar els problemes que la democratització pot comportar (això és: de facto pren cos una doble xarxa de centres hipotèticament conflictius versus centres hipotèticament no conflictius).

Què fer? La societat és com és i no deu resultar gens fàcil de transformar quan es dona la paradoxa que l'escola/educació que hauria de canviar l'ésser humà és el lloc on es desenvolupa el conflicte. L'Administració? Si més no, reconeix implícitament el problema via les unitats d'adaptació curricular i d'ensenyament extraescolar: una manera molt diplomàtica de dispersar l'alumne conflictiu. Una política insuficient? Segurament. Però, a veure, què més es pot fer sense incórrer en aquella típica ingenuïtat que creu que l'escola ha de ser un falansteri? El professorat? Es recomana paciència: la cosa pot empitjorar. Ens podem consolar dient que la culpa, no caldria sinó.

*Miquel Porta Perales, Escriptor
(AVUI, 4 de febrer de 1998)*